

1985

“He canviat en la línia que diuen sociopolítica radicalitzant-me i compromentent-me per allò de ser fidel al poble i buscant tenir el dret a ‘habitar entre ells’ amb allò de fer-se no carn sinó carnet. Per alguna cosa em diuen ‘el capellà roig’.”

JOSÉ MARÍA DE LLANOS

Pel testimoni d'una vida compromesa en plena solidaritat amb el poble oprimat, en la seva experiència singular del “Pozo del Tío Raimundo”. Per ser l'iniciador d'una ruta que va començar ja els anys 50, que l'Alfonso Comín va portar conseqüentment fins el final, en un impuls alliberador per aconseguir la laïcitat del Partit Comunista i la ruptura de l'Església amb les estructures del poder i del diner.

José María de Llanos va néixer a Madrid l'any 1906. Fill d'un general d'infanteria va rebre una educació profundament conservadora, marcada pel nacionalcatolicisme. L'any 1932 va entrar a la Companyia de Jesús, s'acabava de llicenciar en Ciències Químiques.

Es va involucrar amb el règim franquista des de 1943. A meitat de la dècada de 1950 se li va encarregar que dedicués la seva labor apostòlica als barris obrers del sud de Madrid. Llanos començà la seva activitat el 1955 en el suburbi conegut com el Pozo del Tío Raimundo. Al cap de poc temps va decidir anar-se'n a viure a aquest suburbi madrileny. La realitat social que

vivien els treballadors el va portar a comprometre's amb ells i defensar els seus drets. Va crear una comuna de treballadors que li va crear molts enemics. Aquesta experiència va canviar la seva manera de viure la Fe i va tenir una gran influència, no només a la Companyia de Jesús sinó al conjunt de l'Església espanyola. Quedava molt lluny el seu passat vinculat al franquisme, i el seu compromís amb els més pobres el va portar a assumir la seva mateixa condició. Va entrar a Comissions Obreres. Ell deia, ensenyant el carnet de CCOO: “Y el Verbo se hizo carné”. També va entrar al Partit Comunista en la clandestinitat.

Després de la mort de Franco, la labor del Padre Llanos va agafar encara més força. Van aparèixer desenes de col·lectius veïnals dins de les parròquies, on molts sacerdots havien estat treballant seguint la línia iniciada pel Padre Llanos.

Va morir el 10 de gener de 1992. Ha deixat una nombrosa obra escrita (llibres i articles).